

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет географії, туризму та історії
Кафедра туризму та економіки

«Допущено до захисту»

В.о. завідувача кафедри

_____ Остапчук І. О

« _____ » _____ 2023 р.

Реєстраційний № _____

« _____ » _____ 2023 р.

АНАЛІЗ ПРОПОЗИЦІЇ МОВНИХ ТУРІВ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ
УКРАЇНИ

Кваліфікаційна робота студентки
групи ТУР-19

ступінь вищої освіти бакалавр
спеціальності 242 Туризм

Гайдай Анастасії Олександрівни

Керівник : кандидат географічних наук,
доцент кафедри туризму та економіки
Шиян Дарья Валеріївна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Гайдай Анастасія Олександрівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомлений. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ЗАПЕВНЕННЯ.....	2
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МОВНИХ ТУРІВ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ	6
1.1. Визначення, поняття та структура мовного туризму.....	6
1.2. Історичні етапи розвитку та становлення мовного туризму.....	10
1.3. Сучасні підходи до організації мовних турів на туристичному ринку.....	12
РОЗДІЛ 2.СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	16
2.1. Аналіз та оцінка пропозиції мовних турів на туристичному ринку України.....	16
2.2. Основні чинники, що впливають на розвиток мовних турів в Україні.....	19
2.3. Розробка авторського мовного туру.....	25
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА ВЛАСНО РОЗРОБЛЕНОГО МОВНОГО ТУРУ.....	38
3.1. Розрахунок бюджету мовного туру.....	38
3.2. Економічна ефективність мовного туру	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Актуальність теми. Не можна не погодитися з тим, що знання будь-якої іноземної мови не тільки покращує якість життя людини, а й відкриває перед нею світ нових культур, світ нового мислення і світогляду тощо.

Сьогодні знання іноземних мов – це перш за все запорука успіху та нових починань, вони дають можливість людині спілкуватися, подорожувати, роблять її матеріальний і духовний світ яскравішим, цікавішим і є неодмінною складовою будь-якого рівня її професійної діяльності. Тому, нині володіння іноземною мовою є просто необхідною життєвою потребою, а запорукою майбутнього.

Мовний туризм стає все більш важливою складовою української економіки, а його вектори спрямовані на активну інтеграцію у світову економіку, але водночас за швидкістю розвитку він ставить Україну на найнижчу сходинку на світовому туристичному ринку. У цьому контексті вивчення факторів, що перешкоджають розвитку мовного туризму, та визначення перспектив внутрішнього туристичного ринку, має стати основою для реалізації туристичного потенціалу України та реалізації відповідних заходів.

Дана проблематика спонукала нас до вибору теми кваліфікаційної роботи: «Аналіз пропозиції мовних турів на туристичному ринку України».

Аналіз попередніх досліджень. Питанням дослідження мовних турів займалися наступні науковці: Бобрицька О. М., Вовчок М. В., Голуб І. В., Карпенко Н. В., Кифяк В. Ф., Клок О. П., Кузьменко Н. В., Лихоманова О. В., Луцишин Н. П., Мальська М. П., Міщанін М. М., Ніколаєнко І. М., Новицький В. Є., Пудровська М.М., Сокол Т. Г., Ткачук Л. М., Філатов В. М., Якубова О. В.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування та практичний аналіз пропозицій мовних турів на туристичному ринку України, розробка авторського мовного туру.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні **завдання**:

1. З'ясувати основні поняття, структуру та етапи розвитку мовного туризму.
2. Визначити сучасні підходи до організації мовних турів на туристичному ринку.
3. Здійснити аналіз та надати оцінку пропозиції мовних турів на туристичному ринку України.
4. Розробити авторський мовний тур.
5. Скласти бюджет мовного туру та здійснити його економічне обґрунтування.

Об'єкт - мовні тури.

Предмет – сучасний стан та пропозиції мовних турів на туристичному ринку України.

Методи дослідження. Методи дослідження обрані з урахуванням поставленої мети та завдань дослідження, його об'єкта та предмета.

В роботі використовувалися наступні методи: теоретичні (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування поняття «мовний туризм», його класифікація); історичний (аналіз історії виникнення та розвитку освітнього мовного туризму); математичні методи аналізу (були застосовані з метою проведення розрахунку економічних витрат та собівартості авторського мовного туру); формально-логічні методи та способи обробки інформації тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Матеріали дослідження можуть бути використані у навчальному процесі, в ході викладання студентам закладів вищої освіти за спеціальністю «Туризм» дисциплін: «Туристичні ресурси України», «Географія туризму» тощо.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатку. Основний зміст роботи викладено на 53 сторінках. Робота містить 16 таблиць і 3 рисунки. Список використаних джерел містить 49 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МОВНИХ ТУРІВ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ

1.1. Визначення, поняття та структура мовного туризму

Мовний туризм є одним із напрямів культурно-пізнавального туризму. На відміну від поїздок, метою яких є відвідування визначних пам'яток, музеїв та інших місць, які цікавлять звичайних туристів, мовні тури спрямовані на вивчення або вдосконалення іноземної мови під час подорожі та знайомства з місцевою культурою [6, с. 20].

Ткачук Л. М. визначає мовний туризм, як поїздки, під час яких турист поєднує відпочинок та навчання: відвідує заняття, здійснює екскурсії з метою розширення світогляду, задоволення, цікавості і досягнення інших пізнавальних цілей. І відмінною рисою мовного туризму виділяє те, що він сприяє формуванню соціальної мобільності, професійної універсальності, навичок самоосвіти, стимулює інтелектуальний розвиток [24, с. 15].

За Вовчок М. В., мовний туризм – це форма туризму, яка передбачає подорожі з метою вивчення іноземної мови, пізнання культури та традицій країни, де говорять мовою, яку вивчають [3, с. 18].

Любіцева О. О. мовним туризмом визначає поїздки за кордон під час відпустки з метою відпочинку та вивчення іноземних мов в їхньому природному середовищі [12, с. 20] і виділяє наступні напрями мовного туризму [12, с. 21]:

- 1) мовно-навчальні тури;
- 2) спортивно-навчальні тури;
- 3) професійне вивчення, в тому числі рідкісних або мов, що вимирають.

Отже, мовний туризм - це поєднання відпочинку та вивчення іноземної мови, спілкування з науковцями, студентами та носіями мови, ознайомлення з традиціями, історією та культурою відвідуваної країни.

Основними цілями мовного туризму є [3, с. 23]:

- 1) ознайомлення з іноземною мовою, її вивчення і практичне використання;
- 2) ознайомлення з культурою країни, де говорять мовою, яку вивчають;
- 3) розвиток міжнародних стосунків та знайомства з людьми з інших країн;
- 4) отримання практичного досвіду використання мови в реальному житті.

Відповідно, структура мовного туризму може включати [3, с. 24]:

- 1) навчання мови в спеціальних навчальних центрах або в університетах, які пропонують мовні курси для іноземців;
- 2) культурний туризм, що передбачає відвідування музеїв, пам'яток, фестивалів та інших подій, пов'язаних з культурою країни;
- 3) проживання в готелях, апартаментах або в сім'ях господарів, що дозволяє отримати практичний досвід використання мови у повсякденному житті;
- 4) екскурсії, які можуть включати відвідування кращих місць країни, розважальних закладів та інших туристичних об'єктів;
- 5) курси професійного спрямування, де вивчається мова, специфічна для певної професії (наприклад, медичної, юридичної, технічної тощо).

Шандор Ф. Ф. мовні тури виділяє як [32, с. 11]:

- інтенсивні та загальні (стандартні);
- бізнес-курси – підготовка до міжнародних іспитів;
- канікулярні курси, поєднують розваги з вивченням мови;
- індивідуальне навчання в групі;
- академічні курси, спрямовані на вступ до університету.

Крім того, виділяють тури шкільної та позашкільної освіти, а також до мовного виду туризму відносять поїздки з метою самоосвіти [3, с. 25].

Мовні поїздки можуть бути індивідуальними та груповими (найчастіше – це ділові мовні групи, групи школярів або студентів) [32, с. 12].

Серед найбільш популярних видів мовного туризму виділяють [24, с. 39]:

- навчальні поїздки з метою вивчення іноземної мови, інших загальноосвітніх чи спеціальних предметів;
- ознайомлювальні поїздки до установ, організацій, підприємств, наукові і навчальні стажування;
- участь в семінарах, конференціях, з'їздах, конгресах, творчих майстернях і майстер-класах, мета яких обмін досвідом і отримання нової професійно важливої інформації;
- екскурсійно-ознайомлювальні подорожі по різних містах, природних зонах і країнах.

Свій поділ мовному туризму дають українські науковці Луцишин Н. П. та Луцишин П. В. і виділяють [11, с. 136]:

- екскурсійно-освітні програми, курси іноземних мов і спорт, групові тури в табори, кемпінги тощо;
- екскурсійно-освітні програми, що включають вивчення культури та пам'яток, історії та літератури відвідуваних країн, однією з форм навчання може бути відвідування театру;
- курси іноземних мов і спорт – ця форма освітніх подорожей також набуває популярності в усьому світі (особливо серед молоді);
- групові тури в табори, кемпінги, проживання в університетах, що дозволяє вивчати мову серед однолітків, не відриваючись від звичного середовища, тут освітні програми поєднуються з навчанням, спортом і відпочинком.

Свою пропозицію щодо організації мовних турів для ділових людей виділяє Клок О. П. [7, с. 126] відповідно неї, основними мотивами навчання дорослих клієнтів є потреба опанувати одну або декілька іноземних мов. Доросла

аудиторія здійснює такі поїздки коштом компаній і підприємств, індивідуально або сім'єю. Найпопулярнішими турами в цій категорії є ті, які поєднують уроки з інтенсивної програми з культурною програмою [7, с. 145].

Крім освітніх поїздок, сфера мовного туризму включає також наукове та освітнє стажування, а також ознайомчі поїздки в організації та компанії [30, с. 10]. Наукові та освітні стажування організуються через відповідні навчальні заклади, центри післядипломної професійної освіти. За кордоном, на відміну від роботи, стажування не оплачується, а його організація тягне за собою значні витрати.

Для мовних турів характерні певні особливості організації, серед них Лихоманова О.В. видає те, що [10, с. 150]:

1) мовні тури мають повністю індивідуальний підхід, школи та освітні програми підбираються для кожного окремо з урахуванням рівня мови, освіти та віку кожного;

2) мовні освітні тури організують переважно професійні туристичні оператори. Вони укладають договори з місцевими навчальними закладами (університетами, коледжами) на користування навчальними базами, роботу викладачів та використання методичних посібників. Часто турфірми, які займаються освітнім туризмом, укладають договори з декількома навчальними закладами, де пропонують дещо різні умови навчання та інші послуги (проживання, відпочинок, спорт), що дає туристам більше можливостей вибору.

Відмінною рисою мовного туризму є те, що він сприяє формуванню соціальної мобільності, професійної універсальності, навичок самоосвіти, стимулює інтелектуальний розвиток [24, с. 3].

Основними мотивами освітніх подорожей є [24, с. 4]:

- бажання з користю для саморозвитку провести вільний час, перебуваючи на відпочинку за межами звичного середовища,
- прагнення реалізувати власні пізнавальні інтереси,

- набути нових знань та умінь, спеціально переміщуючись для цього у ті країни і регіони, де можна задовольнити ці потреби з максимальною ефективністю.

Мовний туризм є дуже популярним серед людей різного віку та соціальних груп. Він дозволяє не лише вивчити мову, але й набути нових знань і навичок, дослідити культуру, побут, знайомитися з новими людьми. Мовний туризм також може допомогти людям збільшити свої шанси на отримання високооплачуваної роботи, яка вимагає знання іноземної мови [8, с. 34].

Отже, мовний туризм може бути чудовою можливістю для людей, які бажають покращити свої знання іноземної мови, пізнати нову культуру та знайомитися з новими людьми. Він може бути структурованим за допомогою навчання мови, культурних екскурсій та інших форматів, що допомагають у практичному застосуванні знань мови.

1.2. Історичні етапи розвитку та становлення мовного туризму

Освітній туризм зародився і отримав розвитку ще в Стародавньому Римі, де вважалося ознакою гарного тону відправити свою дитину здобувати освіту в Афіни або на острів Родос.

«Подорожі за знаннями» стали характерною рисою епохи Середньовіччя.

Освітні тури були популярні і в епоху Відродження, маючи значні фінансові кошти і вільний час, подорожі здійснювалися з метою отримання престижної освіти.

У XVIII столітті популярності отримують «Великі освітні тури», які склалися із 2-3 річної поїздки Європою, метою яких було отримання освіти, ознайомлення з культурою, традиціями та науковими досягненнями інших крiїн та народів.

Мовний туризм є доволі новим явищем в сучасному суспільстві і складається з певних етапів розвитку [23, с. 55]:

1) Початок ХХ століття – молодь з багатьох країн Європи здійснювала поїздки за кордон для вивчення мови. Ці поїздки були спрямовані на знайомство з культурою та історією інших країн, а також для отримання міжнародного досвіду.

Після Другої світової війни відбувалося значне зростання мовних шкіл, що надавали послуги з навчання іноземних мов.

В період 1960-1970 років масово створювалися міжнародні мовні школи, що надавали можливість навчатися мові та відпочивати в одному місці, в 1980-1990 роки - відбулося значне зростання популярності мовних турів для школярів та студентів, крім того, з'явилися спеціалізовані мовні тури для бізнесменів та фахівців з різних галузей.

2) ХХІ століття - сучасний мовний туризм - характеризувався значним зростанням популярності і різноманіттям мовних послуг. Крім традиційних мовних шкіл, існували мовні тури для дітей та дорослих.

3) Кінець ХХІ ст. - сьогодні - етап зростання популярності мовних турів. Це пов'язано зі зростанням глобалізації, збільшенням кількості людей, що подорожують за кордон, а також зі зростанням інтересу до іноземних мов та культур.

Устименко Л. М. наголошувала на тому, що важливим етапом у розвитку мовного туризму є поєднання академічних програм із не дорогим проживанням у гуртожитках університетів. Цей туристичний продукт став доступнішим та доволі популярним. А американська компанія Elderhostel зараз є одним із найбільших туроператорів на цьому ринку і пропонує понад 10 000 освітніх програм у 100 країнах світу [28, с. 100].

Українські науковці Абрамов В. В. та Пудровська М.М. визначили наступні етапи розвитку та становлення мовного туризму, кожен з яких характеризується своїми особливостями [1; 20].

Перший етап розвитку мовного туризму розпочався у кінці XIX - початку XX століття. Тоді аристократія та вищі верстви населення відвідували країни Європи для вивчення мови та культури. Зазвичай, ці поїздки були дуже дорогими та тривали декілька місяців. Одним з найпопулярніших напрямків була Франція, Італія, Англія, де було можливо вивчати іноземну мову, а також дізнатися більше про культуру та історію країни [1, с. 72].

Другий етап розвитку мовного туризму припав на 1960-і та 1970-і роки. З цього часу з'явилася можливість відвідувати інші країни світу, що дозволило людям вивчати інші мови та культури. Водночас відбувалася масова демократизація освіти, тому мовний туризм став більш доступним для середнього класу [1, с. 72].

Третій етап розвитку мовного туризму почався в 1990-х роках та продовжується донині. Завдяки розвитку технологій та зростанню глобалізації, люди можуть вивчати іноземні мови не тільки в класі, а й онлайн, відвідуючи інші країни або знаходячись вдома. Крім того, з'явилися спеціалізовані мовні туристичні агентства, які пропонують пакетні тури з навчанням мови, екскурсіями та проживанням [20, с. 41].

Отже, розвиток мовного туризму, як одного із напрямів освітнього туризму, пройшов шлях від античних часів до сучасності і продовжує впевнено розвиватись.

1.3. Сучасні підходи до організації мовних турів на туристичному ринку

Мовний туризм – це вид туризму, що передбачає подорожі з метою вивчення іноземної мови, культури та традицій країни, де ви перебуваєте. Основними особливостями організації мовного туризму за Писаревським І. М. є [18, с. 378]:

1) Вибір місця навчання. Для організації мовного туру потрібно вибрати місце, де буде проводитись навчання і відпочинок. Найчастіше це великі міста, які пропонують широкий вибір мовних шкіл та курсів.

2) Вибір формату навчання. Існує багато форматів навчання, які можуть відрізнятися тривалістю, інтенсивністю та структурою занять. Для організації мовного туру важливо вибрати формат, який відповідає вашим потребам та можливостям.

3) Розміщення. Під час організації мовного туру потрібно вирішити питання розміщення. Ви можете зупинитись в готелі, гуртожитку або взяти квартиру в оренду. Вибір залежить від бюджету та особистих вподобань.

4) Екскурсії та дозвілля. Мовний тур має бути цікавим і насиченим. Під час організації туру потрібно враховувати культурні заходи, екскурсії та інші заходи дозвілля. Це допоможе туристу насолоджуватись навчанням та отримувати нові враження.

5) Мовна практика. Головною метою мовного туру є отримання практичних навичок мовлення. Для цього важливо забезпечити можливість спілкуватися з місцевими жителями, брати участь у різноманітних проєктах та заходах, де використовується мова, потрібна для вивчення. Можливості для мовної практики можуть включати спілкування, відвідування музеїв та культурних заходів, участь у місцевих заходах та волонтерських програмах.

6) Організація візових документів. Для подорожі в іншу країну потрібно оформити візу та інші документи, що дозволять в'їзд в країну. При організації мовного туру важливо забезпечити своєчасну та правильну організацію візових документів.

7) Вибір мовного туристичного оператора. Існують спеціалізовані мовні туроператори, які допоможуть забезпечити повний пакет послуг з навчання мови та відпочинку. При виборі туроператора слід звернути увагу на його досвід та репутацію, а також на доступність та якість надання послуг.

Організація мовного туру може бути викликом, але вона також може бути незабутньою подорожжю та відмінною можливістю вивчити іншу мову та культуру. Для досягнення максимального результату варто обрати формат навчання, що відповідає вашим потребам, та ретельно спланувати всі аспекти туру [18, с. 401].

Сокол Т. Г., досліджуючи особливості мовного туризму, вказує, що пізнавальні подорожі можуть бути дуже корисними для дітей. Найчастіше батьки обирають для своїх дітей мовні поїздки, де хлопчики та дівчатка можуть покращити знання іноземних мов і відпочити на пляжі, покататися на лижах, зайнятися спортом, потанцювати, помалювати або вибрати інший вид відпочинку залежно від сезону та формату [22, с. 120].

Козменко В. М. наголошує на тому, що сьогодні найпопулярнішим є вивчення англійської мови, потім йдуть німецька, іспанська або італійська, польська. Менше, але все ж є можливість вивчити східні мови – китайську, перську, японську – під час спеціальних подорожей по Азії. Великих результатів можна досягти, якщо навчання мови поєднується з розвагами та подорожами по країні, де вивчається мова. Такі тури в основному організуються в країні, де рідна мова є найпоширенішою мовою світу – Великобританія, США, Франція, Іспанія, Німеччина, Італія, Португалія. Звичайно, є винятки з того, що англійську можна успішно вивчати в Ірландії чи на Мальті [32, с. 21].

Фоменко Н. В. говорить про те, що беззаперечними перевагами навчання за кордоном є особистісний та професійний розвиток, а також можливість відпочити, познайомитися з новими містами та країнами, відвідати цікаві місця та знайти однодумців [31]. Чому варто вирушити в мовний тур:

- 1) отримання нових знань і навичок;
- 2) освоєння іноземних мов;
- 3) зміна обставин, пізнання світу, розширення світогляду;
- 4) цікаві зустрічі та знайомства;

5) сертифікат або диплом про освіту, який добре котирується [31, с. 6].

Кифяк В. Ф. наголошує, що при виборі курсу враховується вік клієнта, знання мови та особистісні характеристики. Можливість вибору країн для відвідування, навчальних закладів, варіантів проживання: кампус (студентське містечко) або жити вдома, де ніхто не розмовляє рідною мовою студента. Довгострокові мовні курси – це курси, які тривають один семестр або довше. Ці програми забезпечують більш ретельне вивчення мови, як правило, у країні, де мова є рідною. Найчастіше основною мотивацією вибору такого варіанту «перерви» є підготовка до вступу в іноземний університет [6, с. 256].

Найважливішими передумовами для організації та розвитку мовного туризму на туристичному ринку є [28, с. 53]:

1) Глобалізація світового інформаційного простору та збільшення обсягу інформації, яку може засвоїти сучасна людина, створюють плідну основу для саморозвитку.

2) Установлення англійської мови як міжнародної мови спілкування дозволило значно розширити комунікаційні можливості сучасної цивілізації. Знання англійської мови тепер є обов'язковою умовою для саморозвитку та успіху в кар'єрі.

Отже, мовний туризм має багато переваг. Він допомагає покращити навички мовлення, поглибити знання про інші культури, знайти нових друзів та відчутти себе більш незалежним. Загалом, мовний туризм є дуже корисним і цікавим видом туризму, який допомагає розвитку навичок мовлення, розширенню культурного кругозору, отриманні нового досвіду, знайомству з культурою інших країн. Він також може сприяти розвитку туризму в країні та підвищенню її економіки. Мовний туризм може бути організованим як самотійна поїздка, так і як частина організованої групової екскурсії з включенням мовних занять і культурних подій.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

2.1. Аналіз та оцінка пропозиції мовних турів на туристичному ринку України

Насамперед, слід зазначити, що мовні тури є одним з видів туризму, які мають свої особливості та специфіку [9, с. 96].

Пропозиції мовних турів на туристичному ринку України можна розділити на кілька видів в залежності від цільової аудиторії та мети подорожі [16, с. 128]:

1. Мовні курси для іноземних студентів та учнів. Цей вид мовних турів досить популярний в Україні. В рамках таких турів іноземні студенти або учні приїжджають до України для вивчення української мови та культури. Для цього вони можуть обирати різні мовні школи та університети, які пропонують спеціальні мовні курси.

Щодо пропозицій в Україні, туристичні підприємства пропонують іноземним туристам мовні курси «Українська мова та культура: інтенсивний курс для іноземних студентів» (м. Львів, Україна) [27]. Пропозиції турпідприємств:

1) Study UA – мовна школа, яка спеціалізується на викладанні української мови для іноземних студентів. Пропонує інтенсивний курс на 4 тижні з навчанням української мови та культури, екскурсіями, відвідуванням музеїв та культурних заходів [44].

2) Lviv Polytechnic National University – університет, який пропонує курси української мови та культури для іноземних студентів. Курс включає навчання української мови, вивчення культурних особливостей України, а також екскурсії та заняття з традиційних українських ремесел [42].

3) Ukrainian Language Center – мовний центр, який пропонує індивідуальні курси української мови та культури для іноземних студентів. Курс

включає навчання української мови, культурологію, а також відвідування музеїв, театрів та інших культурних заходів у Львові [48].

2. Мовні тури для туристів з іншомовних країн. Цей вид мовних турів націлений на туристів, які хочуть покращити свої знання української мови та поглибити своє знайомство з українською культурою. Такі тури можуть містити екскурсії, заняття з вивчення мови, знайомство з місцевими жителями та інші заходи, які допоможуть учасникам туру отримати максимальну користь від подорожі. Пропозиції турпідприємств:

1) Lingva House – мовна школа, яка пропонує курси української мови для туристів з іншомовних країн. Курс включає навчання української мови та культури, а також відвідування туристичних місць в Києві та інших містах України [39].

2) Ukrainian Culture Center – центр культури, який пропонує курси української мови для туристів з іншомовних країн. Курс включає навчання української мови, відвідування культурних заходів, таких як концерти, театральні вистави та виставки [47].

3) Language Life – мовна школа, яка пропонує курси української мови для туристів з іншомовних країн. Курс включає навчання української мови, вивчення культурних особливостей України та відвідування туристичних місць у Києві та інших містах України [38].

3. Мовні тури для українців. Такі тури націлені на українців, які хочуть вивчити іншу мову та поглибити своє знайомство з іншою культурою. Тури містити в собі заняття з вивчення іноземної мови, екскурсії та інші заходи, які допоможуть учасникам туру покращити свої знання мови та розширити свій світогляд. Пропозиції турпідприємств:

1) Ukrainian American Youth Association – організація, яка пропонує мовні курси української мови для українців, які проживають у США. Курси

проводяться в Нью-Йорку та інших містах США і включають навчання української мови, культурні заходи та екскурсії[46].

2) Ukrainian Language School – мовна школа, яка пропонує онлайн-курси української мови для українців, які проживають у США. Курс включає навчання української мови та історію України [49].

3) Ukrainian American Cultural Center – центр культури, який пропонує мовні курси української мови для українців, які проживають у США. Курс включає навчання української мови та культурні заходи, такі як концерти, тематичні вечори та виставки мистецтва [45].

Український туристичний ринок також пропонує велику кількість мовних турів для іноземних туристів. Основною мовою, яку вивчають іноземні туристи в Україні, є українська. Пропозиції турпідприємств:

1) Lviv Language School – мовна школа, яка пропонує інтенсивні курси української мови для іноземних студентів та учнів. Курс включає 25 годин навчання української мови на тиждень, культурні заходи та екскурсії по Львову [41].

2) Lviv City Tours– туроператор, який пропонує мовні екскурсії по Львову для іноземних туристів. Екскурсії проводяться англійською, німецькою, французькою та іспанською мовами [40].

Популярні напрямки мовних турів в Україні - це вивчення української мови та культури в столиці України - Києві, вивчення англійської мови на заході України - у Львові та на Закарпатті [14, с. 40]. Пропозиції мовних турів турпідприємствами:

1) Ukraine Language School – мовна школа, яка пропонує інтенсивні курси української мови для іноземних студентів та учнів. Курс включає 20 годин навчання української мови на тиждень, екскурсії по місту та відвідування культурних заходів [49].

2) Kyiv City Tours – туроператор, який пропонує мовні екскурсії по Києву для іноземних туристів. Екскурсії проводяться англійською, іспанською, німецькою та італійською мовами [37].

Зокрема, на українському ринку представлені наступні агенства, що пропонують освітні тури і працюють в освітньому туризмі:

1) DEC education – агенція широкого профілю, оскільки надає послуги з мовних курсів для дорослих та дітей, оформлює на програми середньої освіти в приватні школи і коледжі, допомагає зі вступом на програми вищої освіти [34].

2) ICEA – міжнародне освітнє агентство з багаторічним досвідом на ринку освітніх послуг. Агентство співпрацює з найкращими навчальними закладами США, Канади, Великобританії, Ірландії, Польщі, Мальти, Німеччини, Австрії, Австралії та багатьох інших країн. Більш як 450 університетів [35].

3) Агенція Info Study була створена командою фахівців з багаторічним досвідом роботи у галузі освіти за кордоном для того, щоб допомогти студентам, яких цікавить можливість навчання за кордоном, обрати перспективну спеціальність та вступити до закордонного навчального закладу [36].

Отже, мовний туризм є важливою складовою туристичного ринку України, який має великий потенціал для розвитку та залучення іноземних туристів. Для підвищення конкурентоспроможності мовного туризму в Україні необхідно розв'язувати проблеми, такі як недостатня якість навчання мови, високі ціни на мовні тури, нестабільна політична та економічна ситуація, обмежена кількість мовних туристичних міст та програм мовних турів, а також залучати підтримку держави для розвитку мовного туризму в Україні.

2.2. Основні чинники, що впливають на розвиток мовних турів в Україні

Розвиток мовних турів в Україні залежить від багатьох чинників, серед яких можна виділити наступні, що зазначені на рисунку 2.1 [33, с. 201].

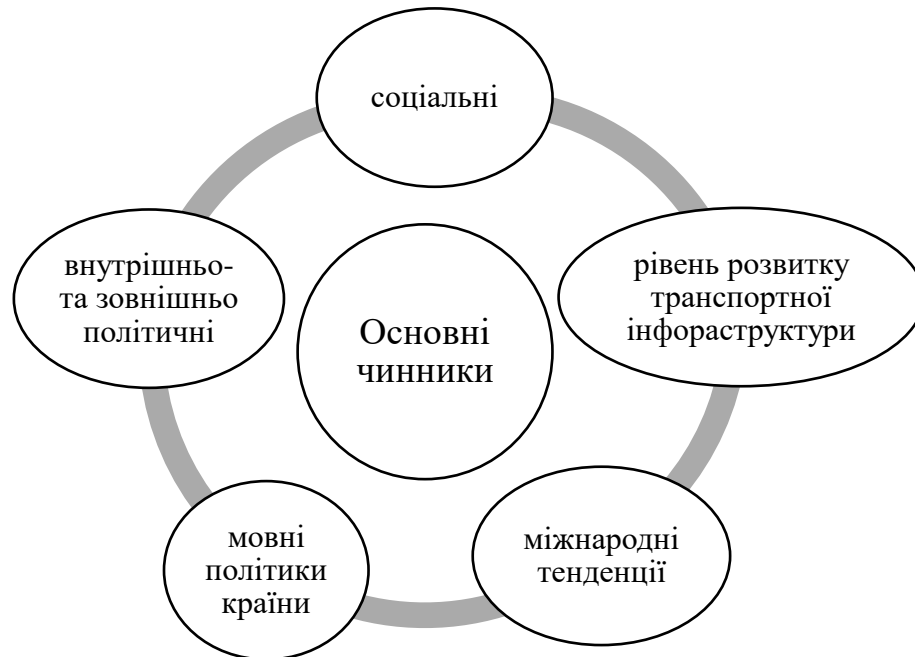

Рис. 2.1. Основні чинники, що впливають на розвиток мовних турів в Україні [33, с. 202]

Серед основних чинників, що впливають на розвиток мовних турів в Україні, науковці виділяють [33, с. 202]:

- 1) соціальні чинники;
- 2) внутрішньополітичні чинники;
- 3) зовнішньополітичні чинники.

До соціальних чинників відносять: рівень освіти та культурної свідомості населення, мовні уподобання та інтереси туристів, наявність туристичних об'єктів, пов'язаних з мовними традиціями та історією країни. Серед соціальних чинників, які впливають на розвиток мовних турів, виділяють [33, с. 203]:

- міжкультурну співпрацю - мовні тури дають можливість спілкуватися з представниками інших країн і культур. Це сприяє поглибленню розуміння інших культур та розвитку міжнаціональних стосунків;

- зростання кількості іноземних туристів - у зв'язку зі зростанням кількості іноземних туристів, що відвідують Україну, з'являється потреба в мовному підготовленні для зручного спілкування;
- розвиток освіти - в Україні все більшу увагу приділяють вивченню іноземних мов, що стимулює розвиток мовних турів та збільшення попиту на них;
- розвиток інтернет-технологій - соціальні мережі та інші інтернет-ресурси забезпечують можливість знайти інформацію про мовні тури в Україні та забронювати їх онлайн;
- культурну спадщину - Україна має багату культурну спадщину, що приваблює туристів з усього світу. Розвиток мовних турів сприяє поглибленню знань про культуру та історію України;
- розвиток галузі туризму - Україна активно розвиває галузь туризму, в тому числі мовний туризм, що сприяє збільшенню пропозиції та розвитку інфраструктури для цього виду туризму.

До внутрішньополітичних чинників відносять: стабільність політичної ситуації в країні, розвиток туризму як галузі економіки, забезпечення безпеки та комфорту для туристів. Внутрішньо-політичні чинники також відіграють важливу роль у розвитку мовних турів в Україні, серед з них [2, с. 159]:

- підтримка державою - держава може визнати мовний туризм як важливу галузь економіки та надати фінансову підтримку для його розвитку. Наприклад, може бути встановлено пільги для туроператорів та готелів, які надають послуги мовних турів;
- регулювання законодавством - законодавча база може вплинути на розвиток мовних турів в Україні, зокрема, установлення правил щодо використання іноземних мов у рекламі та на сайтах туристичних компаній, візового режиму для іноземних туристів тощо;

- стабільність політичної ситуації - стабільна політична ситуація та відсутність конфліктів можуть забезпечити безпеку для іноземних туристів та підвищити їх інтерес до відвідування України;

- мовна політика - мовна політика України також може вплинути на розвиток мовних турів. Зокрема, підтримка різних мов може привести до розвитку туризму з країн, де ці мови є панівними, та підвищити інтерес до вивчення української мови;

- інфраструктура - розвиток інфраструктури, такої як аеропорти, місця проживання, транспортні засоби та інші послуги, може значно полегшити та зручніше зробити для туристів відвідування України та залучити більше іноземних туристів для мовних турів.

До зовнішньополітичних чинників, що здійснюють значний вплив на розвиток мовних турів в Україні, відносять [4, с. 69]:

- дипломатичні відносини - дипломатичні відносини України з іншими країнами можуть вплинути на розвиток мовних турів. Для прикладу, поліпшення відносин з країнами, які відправляють багато туристів до України, може призвести до збільшення потоку мовних туристів;

- міжнародна репутація - міжнародна репутація України також може вплинути на залучення мовних туристів. Якщо Україна відома своєю культурною спадщиною, історією та гостинністю, то це може стати додатковою мотивацією для іноземних туристів відвідати країну;

- міжнародні події - міжнародні події, які проводяться в Україні, такі як спортивні змагання, культурні фестивалі або конференції, можуть привернути увагу іноземних туристів та збільшити популярність мовних турів;

- візовий режим - візовий режим, що встановлюється для іноземних громадян, може вплинути на кількість мовних туристів, які приїжджають до України. Якщо візовий процес є швидким та зручним, то це може залучити більше туристів для мовних турів;

- економічні фактори - економічні фактори, такі як валютний курс, ступінь економічної стабільності та загальний рівень життя, також можуть вплинути на розвиток мовного туризму в Україні. Якщо економічна ситуація в країні є стабільною та загальний рівень життя високий, то це може залучити більше іноземних туристів для мовних турів. Крім того, зменшення валютного курсу може зробити мовні тури в Україну більш доступними для іноземних туристів;

- міжнародне співробітництво - міжнародне співробітництво України з іншими країнами може сприяти розвитку мовних турів. Наприклад, укладання угод про співпрацю в галузі освіти та культури з іншими країнами може сприяти залученню іноземних студентів для вивчення української мови та культури;

- розвиток міжнародного авіаційного сполучення - розвиток міжнародного авіаційного сполучення може також вплинути на розвиток мовних турів в Україні. Збільшення кількості рейсів та пунктів призначення може зробити Україну більш доступною для іноземних туристів, що збільшить кількість туристів для мовних турів.

Отже, зовнішньополітичні чинники є важливими факторами, які впливають на розвиток мовних турів в Україні. Дипломатичні відносини, міжнародна репутація, міжнародні події, візовий режим, економічні фактори, міжнародне співробітництво та розвиток міжнародного авіаційного сполучення – все це може вплинути на кількість іноземних туристів, які відвідують Україну для мовних турів.

Мовні тури на туристичному ринку можуть мати як позитивні, так і негативні моменти, що зазначені в таблиці 2.1 [5, с. 489].

Таблиця 2.1

Позитивні та негативні моменти пропозиції мовних турів на туристичному ринку України [5, с. 489]

№	Позитивні моменти	Негативні моменти
1	Різноманітність мов та напрямків. На ринку пропонуються мовні тури на різні мови (англійська, французька, іспанська, італійська та інші) та різні напрямки (європейські країни, США, Канада, Австралія).	Висока вартість. Мовні тури зазвичай є досить дорогими, особливо якщо вони включають в себе довготривале перебування в іншій країні.
2	Кваліфіковані викладачі. Більшість організаторів мовних турів співпрацюють з кваліфікованими викладачами мов, що забезпечує високий рівень навчання.	Незадовільна якість житла та харчування. У деяких випадках житло та харчування на мовних турах можуть бути незадовільної якості, що може негативно вплинути на комфортність перебування та ефективність навчання.
3	Культурна програма. Окрім навчання мови, мовні тури зазвичай включають в себе культурну програму, таку як огляд визначних місць та музеїв, знайомство з традиціями та кухнею країни.	Недостатня кількість навчальних годин. У деяких випадках мовні тури можуть мати недостатню кількість навчальних годин на день, що може ускладнити процес вивчення мови.

Отже, варто зазначити, що мовні тури є привабливим видом туризму для тих, хто бажає не лише відпочити, а й покращити свої знання мови та поглибити знайомство з культурою країни. Однак, перед вибором мовного туру, туристу

слід обов'язково звернути увагу на його вартість, якість житла та харчування, кількість навчальних годин та інші деталі, що можуть вплинути на якість та ефективність навчання та відпочинку.

2.3. Розробка авторського мовного туру

Назва туру: «Освітній вояж до Німеччини»

Концепція: розроблений авторський мовний тур «Освітній вояж до Німеччини» є пропозицією для студентів та звичайних туристів, які бажають покращити свої мовні навички та ознайомитися з культурою країни. Тур дає можливість удосконалити та підвищити знання з німецької мови, відвідати заняття провідних викладачів університетів Німеччини, що допоможе збагатити мовний досвід, дасть можливість практикувати мову в реальних умовах. Крім того, маршрут має і культурно-пізнавальне спрямування, учасники мають можливість побачити цікаві місця та туристичні об'єкти.

Маршрут туру: туристам буде запропоновано відвідування різноманітних освітніх та культурно-пізнавальних об'єктів Німеччині (Берлін, Мюнхен, Гамбург, Франкфурт-на-Майні, Штутгарт, Гайдельберг), де вони зможуть практикувати знання з німецької мови та познайомитися з культурою країни.

Вид туру: груповий (група з 15 осіб) - для туристів, що бажають покращити свої мовні навички та відвідати Німеччину.

Сезонність: літо.

Тривалість: 7 днів.

Контингент туристів: студенти та звичайні учасники подорожі, із середнім рівнем володіння німецькою мовою.

Використовуваний транспорт: мікроавтобус.

Розміщення: хостели у відвідуваних містах.

Система харчування: сніданки в хостелах включені до вартості туру, а обіди та вечеря в кафе, ресторанах за власний кошт учасників туру.

Характеристика програми авторського мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» представлена у таблицях 2.2 - 2.8:

Таблиця 2.2

Програма першого дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 1		
<i>Програма туру</i>	<i>Тривалість</i>	<i>Відстань, км</i>
Виїзд автобусом Кривий Ріг – Берлін	8:00 - 10:00 наступного дня	1580 км
Усього		1580 км

Таблиця 2.3

Програма другого дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 2		
<i>Програма туру</i>	<i>Тривалість</i>	<i>Відстань, км</i>
Прибуття в м. Берлін	10:00	
Відправлення до центру міста	10:00-10:30	6 км
Обід у закладі «Schwarzes Café»	10.30-11.30	
Оглядова екскурсія Берліном - Бранденбурзькі ворота, музей берлінської стіни, парк Tiergarten.	11:30-15:45	15 км
Переїзд до навчального закладу Humboldt-Universität zu Berlin	15.45-16.00	1 км
Відвідування і знайомство з навчальним закладом Humboldt-Universität zu Berlin. Навчання у місцевого викладача Müller K.	16:00-17:00	
Спілкування з студентами філологічного факультету Humboldt-Universität zu Berlin, спеціальності Німецька мова і література.	17:00-18:00	
Вечеря у ресторані «Curry 36»	18:00-18:30	4 км
Переїзд хостел «Generator Berlin Mitte»	18:30-20:00	4 км
Заселення у хостел «Wombats City Hostel Munich» Вільний час	20:00	3 км
Усього		33 км

День 2: Приїзд до Берліну. Переїзд мікроавтобусом до центру м. Берліну. Оглядова екскурсія – Бранденбурзькі ворота (один з найвідоміших символів Берліна, відомий своєю архітектурою та історією), музей Берлінської стіни (музей присвячений історії берлінської стіни, що стала символом поділу Німеччини після Другої світової війни), парк Tiergarten (найбільший парк Берліна, відомий своїм пейзажем та архітектурою). Відвідування і знайомство з навчальним закладом Humboldt-Universität zu Berlin. Навчання у місцевого викладача Müller K. Спілкування з студентами філологічного факультету спеціальності Німецька мова і література.

Таблиця 2.4

Програма третього дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 3		
<i>Програма туру</i>	<i>Тривалість</i>	<i>Відстань, км</i>
Сніданок, виселення з хостела	6:00-7:00	-
Переїзд Берлін - Мюнхен	7:00-12:30	584 км
Оглядова екскурсія Мюнхеном: замок Нимфенбург, Мюнхенський зоопарк, Вікторіанська чверть Мюнхена.	12:30-15:00	10 км
Обід у закладі «Cafe Jasmin»	15:00-15:45	
Переїзд до Akademie der Bildenden Künste München	15.45-16.00	1 км
Відвідування і знайомство з навчальним закладом Akademie der Bildenden Künste München. Лекція місцевого викладача Schmidt O.	16:00-19:00	
Вечеря у ресторані «HofbräuhausMünchen»	19:00-20:00	5 км
Переїзд хостел «Wombats City Hostel Munich»	20:00-20:30	3 км
Заселення у хостел «Superbude St. Georg» Вільний час	20:30	
Усього		603 км

День 3: Переїзд Берлін – Мюнхен (мікроавтобусом). Екскурсія до замку Нимфенбург (побудований в XVII столітті і є прикладом барокового стилю), Мюнхенського зоопарку (найбільший та найстаріший зоопарк світу), Вікторіанської чверті Мюнхена (де можна побачити традиційні вікторіанські будівлі та вуличні вистави, а також відвідати різноманітні магазини та кав'ярні). Відвідування і знайомство з навчальним закладом Akademie der Bildenden Künste München. Навчання німецької мови у місцевого викладача Schmidt O.

Таблиця 2.5

Програма четвертого дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 4		
<i>Програма туру</i>	<i>Тривалість</i>	<i>Відстань, км</i>
Сніданок, виселення з хостела	6:30 – 7:30	-
Переїзд Мюнхен - Гамбург	7:30-13:30	790 км
Відправлення до центру, обід у закладі «Café Paris»	13:30 - 14:30	5.5 км
Оглядова екскурсія Гамбургом – Miniatur Wunderland (музей мініатюр), Elbphilharmonie.	14:30 - 17:30	6.5 км
Відвідування і знайомство з навчальним закладом Europäische Fernhochschule Hamburg. Навчання у місцевого викладача WagnerF.	17:30 - 19:30	1 км
Вечеря у ресторані «Fischereihafen-Restaurant»	19:30 - 20:00	6.5 км
Переїзд хостел «Superbude St. Georg»	20:00 - 20:30	3.3 км
Заселення у хостел «Five Elements Hostel» Вільний час	21:00	
Усього		813 км

День 4: Переїзд Мюнхен – Гамбург (мікроавтобусом). Відвідування Гамбургу та його горних місць – Miniatur Wunderland (музей мініатюр, де відтворено різні країни та міста в масштабі 1:87), Єльбська філармонія

(дивовижний концертний зал на березі річки Ельби, що має незвичайну архітектуру та чудовий вид на місто та річку. Тут можна відвідати концерти або просто насолоджуватись видом на місто з оглядового майданчику). Відвідування і знайомство з навчальним закладом Europäische Fernhochschule Hamburg. Навчання німецької мови з місцевим викладачем Wagner F.

Таблиця 2.6

Програма п'ятого дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 5		
<i>Програма туру</i>	<i>Тривалість</i>	<i>Відстань, км</i>
Сніданок, виселення з хостела	06.30:00-07:30	-
Переїзд Гамбург - Франкфурт	7:30-11:30	395 км
Відправлення до центру, обід у закладі «Kleinmarkthalle»	11:30-12:30	2.5 км
Оглядова екскурсія Франкфурт-на-Майні: ратуша Франкфурта, музей історії Франкфурта, церква Святого Павла.	12:30-15:00	5 км
Відвідування і знайомство з навчальним закладом Philosophisch-Theologische Hochschule Frankfurt am Main. Навчання у місцевого викладача Koch H.	15:00-19:00	
Вечеря у ресторані «Apfelwein Wagner»	19:30-20:30	2.5 км
Переїзд хостел «Five Elements Hostel»	20:30-21:00	2 км
Заселення у хостел «Jugendherberge Stuttgart International» Вільний час	21:00	
Усього		407 км

День 5: Переїзд до Франкфурта-на-Майні (мікроавтобусом), екскурсія по місту – ратуша Франкфурта, музей історії Франкфурта (музей, який розповідає історію міста з давніх часів до сьогодення та охоплює виставки про місцеву культуру, мистецтво та історію), церква Святого Павла (розташована в центрі міста, відома своєю архітектурою та історією). Відвідування і знайомство з

навчальним закладом Philosophisch-Theologische Hochschule Frankfurt am Main.
Навчання німецької мови з місцевим викладачем Koch H.

Таблиця 2.7

Програма шостого дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 6		
<i>Програма туру</i>	<i>Тривалість</i>	<i>Відстань, км</i>
Сніданок, виселення з хостела	6:30-7:30	-
Переїзд Франкфурт - Штутгарт	7:30-09:00	152 км
Оглядова екскурсія Штутгартом – музей Mercedes-Benz, замок Штутгарт, Фонтан: Ганс і мавпа	09:00 - 13:00	8.5 км
Обід у закладі «Café Kaiserbau»	13:00 - 14:00	2.5 км
Відвідування і знайомство з навчальним закладом Hochschule für Kommunikation und Gestaltung. Навчання у місцевого викладача Fischer L.	14:00 - 18:00	
Переїзд Вечеря у ресторані «Restaurant Christophorus»	18:00 - 19:30	2.1 км
Переїзд до хостела «Jugendherberge Stuttgart International»	19:30 - 20:30	3.8 км
Заселення у хостел «Leonardo Hotel Heidelberg» Вільний час	20:30	
Усього		169 км

День 6: Переїзд до Штутгарту (мікроавтобусом). Оглядова екскурсія Штутгартом – музей Mercedes-Benz, замок Штутгарт, Фонтан: Ганс і мавпа (мікроавтобусом). Відвідування і знайомство з навчальним закладом Hochschule für Kommunikation und Gestaltung. Навчання німецької мови з місцевим викладачем Fischer L.

Таблиця 2.8

Програма сьомого дня мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

День 7		
Програма туру	Тривалість	Відстань, км
Сніданок, виселення з хостела	6:30-7:30	-
Переїзд Штутгарт - Гайдельберг	7:30-13:00	119 км
Відправлення до центру міста, обід у закладі «Café Gundel»	13:00-14:00	4 км
Оглядова екскурсія Гайдельбергом –замок Гейдельберг, Філософська стежка Вільний час	14:00-18:30	6 км
Повернення додому мікроавтобусом: Гайдельберг – м. Кривий Ріг (31 година)	19:00 наступного дня	2180 км
Усього		2310 км

День 7: Переїзд до Гайдельбергу (мікроавтобусом). Оглядова екскурсія Гейдельбергом - замок Гейдельберг, Філософська стежка. Вручення диплому про успішне завершення курсу.

Повернення додому Гейдельберг - м. Кривий Ріг.

Транспортне забезпечення авторського туру.

Відповідно до маршруту туру, було здійснено картографічне моделювання за допомогою сервісу Google-карти (рис. 2.1.) з урахуванням оптимальних для руху туристичної групи варіантів проходження шляху різними транспортними засобами та з урахуванням економії часу (рис. 2.2.).

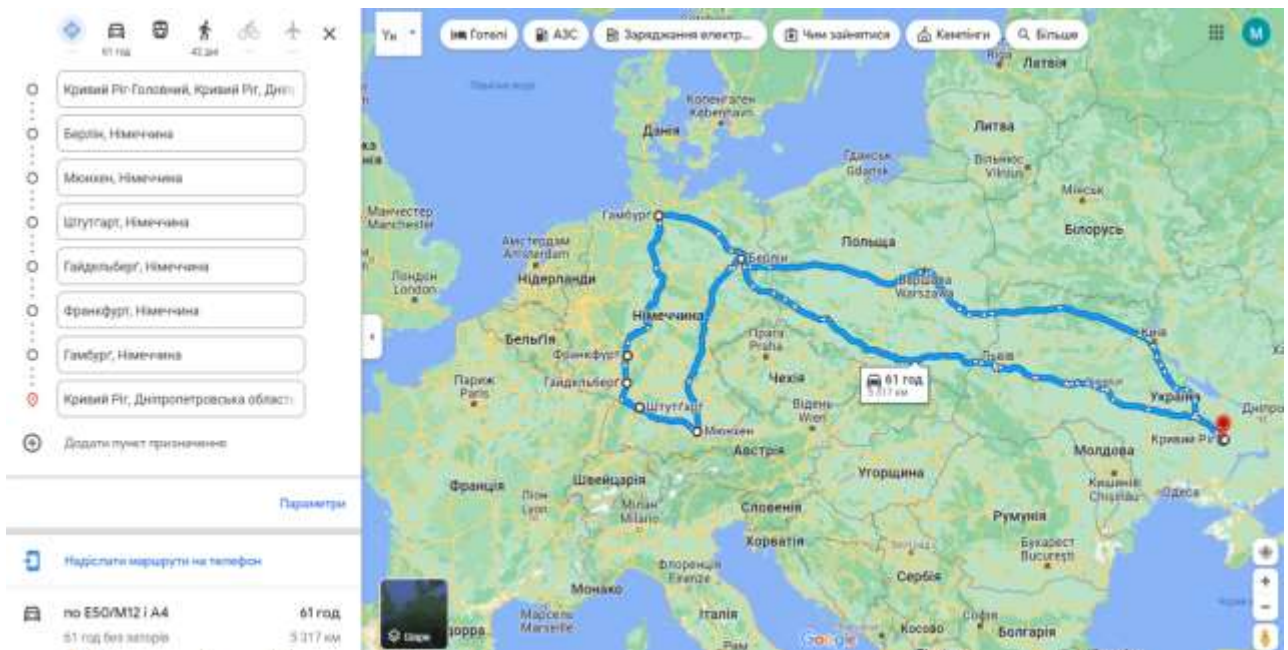

Рис. 2.1. Повна картосхема маршруту мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» (Джерело: власна розробка автора)

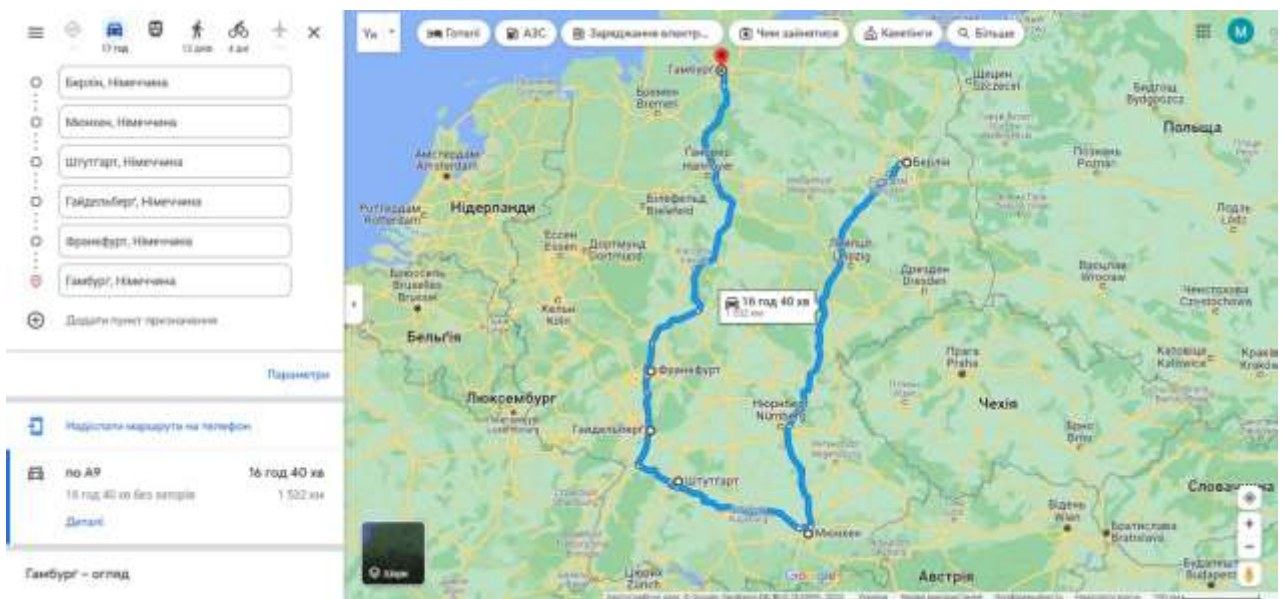

Рис. 2.2. Картосхема маршруту мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» (Джерело: власна розробка автора)

Транспортне забезпечення мовного туру здійснюється мікроавтобусом MERCEDES SPRINTER на 20 місць. Договір про пасажирські перевезення було

укладено з фірмою ANDREOLLI (Додаток А). Загальний кілометраж мовного туру становить 5915 км. Вартість транспортного забезпечення: 11-12 грн./км по Україні; 25-27 грн./км за кордоном.

Характеристика відвідуваних навчальних закладів.

Humboldt-Universität zu Berlin - це один з найстаріших та найвідоміших навчальних закладів в Німеччині, заснований у 1810 році у Берліні. Університет має високий рейтинг як національного, так і міжнародного значення, і пропонує понад 190 навчальних програм з права, мистецтва та гуманітарних наук. Викладач німецької мови, Müller K. є висококваліфікованим фахівцем, який має багатий досвід у навчанні німецької мови як іноземної. Він здійснює свою роботу з початківцями та середнім рівнем знання мови, допомагаючи їм покращити свої навички граматики та лексики.

Тема заняття, яку буде вести викладач – Grammatik und Vokabeln, що означає – Граматика та словниковий запас. Під час заняття студенти зможуть отримати знання про граматику німецької мови, такі як часові форми, роди та числа, а також розвивати свій словниковий запас, працюючи з новими словами та виразами. Викладач буде використовувати різні методи навчання, такі як вправи на письмо, читання та мовлення, щоб допомогти студентам покращити свої знання німецької мови.

Akademie der Bildenden Künste München є престижним навчальним закладом, заснованим у 1808 році в Мюнхені, Німеччина. Навчальний заклад пропонує програми з гуманітарних наук, мистецтва, дизайну та архітектури, де студенти можуть розвивати свої таланти та навички.

Schmidt O. Є викладачем німецької мови, який має багатий досвід викладання англійської мови для побуту та побутових потреб. Він проводить заняття з Haushaltenglisch, що означає побутова німецька мова, що допоможе

студентам навчитися користуватися німецькою мовою в різних побутових ситуаціях.

Тема заняття *Deutsche Sprache im Alltag* охоплює різні аспекти побутового німецької мови, такі як покупки, замовлення їжі в ресторані, приймання гостей та інші. Під час заняття студенти отримають необхідні знання та практику, щоб вільно спілкуватися німецькою мовою в різних побутових ситуаціях.

Europäische Fernhochschule Hamburg (EFH) - це приватний університет в Гамбурзі, Німеччина. Університет спеціалізується на дистанційній освіті та надає бакалаврські та магістерські програми з більш ніж 40 спеціальностей.

Викладач німецької мови *Wagner F.*, має багаторічний досвід викладання мови та є сертифікованим викладачем німецької як іноземної мови. Т

Тема заняття *Lesen und Hören* (читання та сприйняття) означає, що студенти працюватимуть з автентичними текстами та аудіоматеріалами для вдосконалення своїх навичок читання та сприйняття німецької мови. Під час заняття студенти можуть навчитися розуміти загальну ідею, визначення ключових слів та понять у текстах, розвивати свій словниковий запас, вдосконалювати навички аудіювання та вправлятися в правильній вимові.

Philosophisch-Theologische Hochschule Frankfurt am Main (PTH) - це університет в Франкфурті-на-Майні, Німеччина, який спеціалізується на вищій освіті та підготовці спеціалістів в різних галузях: право, мистецтво та гуманітарні науки.

Викладач німецької мови, *Koch H.*, має багаторічний досвід викладання мови та є сертифікованим викладачем німецької як іноземної мови.

Тема заняття *Schreiben und Sprechen* (письмо та мовлення) означає, що студенти працюватимуть над покращенням своїх навичок письма та усної німецької мови. Під час заняття студенти можуть вчитися правильно формулювати свої думки та ідеї у письмовому та усному вигляді, розвивати свій

словниковий запас, правильну вимову та навчитися використовувати різні граматичні правила.

Hochschule für Kommunikation und Gestaltung (HfKG) - це вищий навчальний заклад зі спеціалізацією на комунікації та дизайні, що розташований в місті Штутгарт, Німеччина. На курсах вивчається ряд дисциплін, зокрема, мови, культура та історія Німеччини.

Лектор з німецької мови Fischer L., є досвідченим викладачем, який спеціалізується на викладанні мови, культури та історії Німеччини. У своїх заняттях він ставить за мету поглиблення знань студентів про культуру та історію Німеччини.

Тема заняття Kultur und Geschichte Deutschlands в HfKG спрямована на вивчення культури та історії Німеччини. Студенти отримають можливість познайомитись з важливими етапами історії Німеччини, від середньовіччя до сьогодення. Крім того, вони ознайомляться з культурними традиціями Німеччини, зокрема з мистецтвом, літературою та музикою. Курс також включає практичну роботу, яка допоможе студентам розвивати свої навички вживання німецької мови в різних контекстах.

Розміщення туристів під час авторського туру «Освітній вояж до Німеччини» здійснюється у готелях та хостелах:

1) GeneratorBerlinMitte - хостел у місті Берлін, розташований у самому центрі міста за адресою Oranienburger Str. 65, неподалік від відомих туристичних визначних пам'яток. Хостел пропонує різноманітні номери, від спільних до приватних, з усіма необхідними зручностями. Вартість проживання у хостелі складає 100,00 грн./доба (4 місця в номері).

2) WombatsCityHostelMunich - хостел у місті Мюнхен, розташований за адресою Senefelderstraße 1, у пішохідній відстані від багатьох визначних пам'яток міста. Хостел пропонує різноманітні номери, від спільних до приватних, з усіма

необхідними зручностями. Вартість проживання у готелі складає 100,00 грн./доба (4 місця в номері).

3) Superbude St. Georg - готель у місті Гамбург, розташований за адресою Spaldingstra ße 152, у модному районі міста. Готель пропонує різноманітні номери, від спільних до приватних, з усіма необхідними зручностями. Також є кафе та бар на території готелю. Вартість проживання у готелі складає 250,00 грн./доба (4 місця в номері).

4) FiveElementsHostel - хостел у місті Франкфурт-на-Майні, розташований у самому центрі міста за адресою Moselstra ße 40. Хостел пропонує різноманітні номери, від спільних до приватних, з усіма необхідними зручностями. Також є кухня та лаундж на території хостелу. Вартість проживання у готелі складає 250,00 грн./доба (4 місця в номері).

5) Jugendherberge Stuttgart International - молодіжний готель у місті Штутгарт, розташований недалеко від центру міста за адресою Naußmannstra ße 27. Готель пропонує різноманітні номери, від спільних до приватних, з усіма необхідними зручностями. Також є кухня та лаундж на території готелю. Вартість проживання у готелі складає 200,00 грн./доба (4 місця в номері).

Умови харчування:

1) Generator Berlin Mitte: У готелі пропонується сніданок за додаткову плату. Сніданок містить каву, чай, хліб, сир, шинку та фрукти. Вартість сніданку складає 60 грн. на особу.

2) Wombats City Hostel Munich: У готелі можна замовити сніданок за додаткову плату. Пропонується шведський стіл з хлібом, медом, джемом, мюслі, йогуртом, фруктами, шинкою та сиром, також є кава та чай. Вартість сніданку становить 100 грн. на особу.

3) Superbude St. Georg: У готелі пропонується сніданок за додаткову плату. Варіанти сніданку включають англійський сніданок, що включає яйця, бекон, хліб та боби, та "легкий" сніданок з мюслі, йогуртом та фруктами. Також є кава та чай. Вартість сніданку становить 100 грн. на особу.

4) Five Elements Hostel: У готелі пропонується сніданок за додаткову плату. Пропонується шведський стіл, який включає в себе каву, чай, хліб, сир, шинку, мюслі, йогурт та фрукти. Вартість сніданку становить 80 грн. на особу.

5) Jugendherberge Stuttgart International: У готелі пропонується сніданок за додаткову плату. Сніданок містить каву, чай, хліб, сир, шинку та фрукти. Вартість сніданку не включена у вартість проживання і коштує 60 грн. на особу.

У ході туру обіди та вечері передбачаються в бюджетних ресторанах та кафе відповідних міст мовного туру: SchwarzesCafé, Curry 36, CafeJasmin, HofbräuhausMünchen, Café Paris, Fischereihafen-Restaurant, Kleinmarkthalle, Apfelwein Wagner, Café Kaiserbau, Restaurant Christophorus, Café Gundel.

Отже, мовний туризм є привабливим видом туризму, який пропонує не лише відпочинок, а й можливість покращити свої знання мови та поглибити знайомство з культурою країни. Однак, організовуючи мовний тур потрібно враховувати певні особливості: вартість та якість послуг освітніми закладами, кількість навчальних годин, умови проживання, харчування та інші деталі, що можуть вплинути на якість та ефективність навчання та відпочинку.

РОЗДІЛ 3

ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗРОБЛЕНОГО МОВНОГО ТУРУ

3.1. Розрахунок бюджету мовного туру

Враховуючи всі складові розробленого нами мовного туру «Освітній вояж до Німеччини», розрахуємо його бюджет.

Нижче подано таблицю зі шляхами переїзду туристів до вказаних місць туру, вартістю квитків та часом (табл. 3.1.). Вартість транспорту: 1 км по Україні – 11-12 грн; 1 км за кордоном – 25-27 грн.

Таблиця 3.1

Характеристика переїзду туристів мовного туру Німеччиною

День	Маршрут	Вид транспорту	Вартість квитка для 1 туриста	Відстань (км)	Час перебування в дорозі
1-2	П/К - ПП 1 м. Кривий Ріг м. Берлін	Мікроавтобус	1950 грн	1613 км	26 годин
3	ПП 1 - ПП 2 Берлін Мюнхен	Мікроавтобус	1017 грн	603 км	6 годин
4	ПП 2 - ПП 3 Мюнхен Гамбург	Мікроавтобус	1372 грн	813 км	8 годин
5	ПП 3 - ПП 4 Гамбург Франкфурт-на-Майні	Мікроавтобус	687 грн	407 км	5 годин
6	ПП 4 - ПП 5 Франкфурт-на-Майні Штутгарт	Мікроавтобус	285 грн	169 км	3 години

7	ПП 5 - ПП 6 Штутгарт Гайдельберг	Мікроавтобус	220 грн	130 км	2 години
7-8	ПП 6 – П/К Гайдельберг Кривий Ріг	Мікроавтобус	2947 грн	2180 км	32 години
Усього			8478 грн	5915 км	82 години

Отже, за даними таблиці 3.1 загальні витрати на купівлю квитка 1 туриста мовного туру Німеччиною екскурсійним транспортом буде складати 8478 грн. за 5915 км.

Організація розміщення туристів.

Розміщення під час мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» забезпечується різними бюджетними хостелами, які зазначені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Характеристика готелів для проживання в містах мовного туру Німеччиною

Місто	Готель	Тип номера	Вартість на добу на 1 особу	Кількість місць
Берлін	Generator Berlin Mitte	звичайний	100 грн	4
Мюнхен	Wombats City Hostel Munich	Звичайний	100 грн	4
Гамбург	Superbude St. Georg	Звичайний	250 грн	4
Франкфурт-на-Майні	Five Elements Hostel	Звичайний	250 грн	4
Штутгарт	Jugendherberge Stuttgart International	Звичайний	200 грн	4
Загалом			900 грн.	

Аналіз таблиці 3.2 свідчить, що загальна вартість проживання 1 туриста в готелів містах Німеччини дорівнює 900 грн.

Організація харчування.

Харчування під час мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» забезпечується різними засобами харчування. У ході туру сніданки та вечері передбачаються в ресторанних закладах готелів. Додатково туристи можуть харчуватися в бюджетних ресторанах та кафе відповідних міст мовного туру.

Зокрема, програма містить різноманітні заклади харчування (табл. 3.3.).

Таблиця 3.3

Характеристика закладів харчування в містах мовного туру Німеччиною

Назва закладу	Місто	Час відкриття	Час закриття	Вартість обіду	Вартість вечері
Schwarzes Café	Берлін	9:00	3:00	120 грн.	80 грн.
Generator Berlin Mitte		7:00	10:00	120 грн.	80 грн.
Cafe Jasmin	Мюнхен	7:00	20:00	80 грн.	70 грн.
Hofbräuhaus München		9:00	23:30	120 грн.	80 грн.
Café Paris	Гамбург	7:00	20:00	80 грн.	100 грн.
Superbude St. Georg		7:00	10:00	90 грн.	90 грн.
Kleinmarkthalle	Франкфурт-на-Майні	8:00	20:00	100 грн.	80 грн.
Apfelwein Wagner		11:30	23:00	100 грн.	80 грн.
Café Kaiserbau	Штутгарт	8:00	20:00	80 грн.	120 грн.
Restaurant Christophorus		12:00	14:00	100 грн.	80 грн.
Café Gundel	Гайдельберг	9:00	18:00	140 грн.	140 грн.

Перелік туристичних об'єктів на маршруті, їх опис.

Крім того, програма також містить різноманітні культурні заходи, які дозволять учасникам туру ближче познайомитись з німецькою культурою та історією. Наприклад, відвідування музеїв, театрів, концертів, виставок та фестивалів (табл. 3.4.).

Таблиця 3.4

Характеристика культурних заходів в містах мовного туру Німеччиною

Місто	Назва	Час відкриття / закриття	Вартість білета для 1 туриста
Берлін	Бранденбурзькі ворота	10:00-18:00	200 грн
	музей берлінської стіни	10:00-18:00	160 грн
	парк Tiergarten	цілодобово	безкоштовно
Мюнхен	замок Нимфенбург	9:00-18:00	160 грн
	Мюнхенський зоопарк	цілодобово	340 грн
	Вікторіанська чверть Мюнхена	цілодобово	безкоштовно
Гамбург	Музей мініатюр	9:30-18:00	200 грн
	Єльбська філармонія	9:00-24:00	безкоштовно (за винятком концертів)
Франкфурт-на-Майні	ратуша Франкфурта	9:00-17:00	безкоштовно
	музей історії Франкфурта	10:00-18:00	160 грн
	церква Святого Павла	цілодобово	безкоштовно
Штутгарт	музей Mercedes-Benz	9:00-18:00	200 грн
	замок Штутгарт	10:00-17:00	безкоштовно
	Фонтан: Ганс і мавпа	цілодобово	безкоштовно
Гейдельберг	замок Гейдельберг	8:00-17:30	280 грн
	Філософська стежка	цілодобово	безкоштовно

Навчання з місцевими викладачами відбувається за наступною схемою, що представлена в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Характеристика навчання з місцевими викладачами

Місто	Ініціали місцевого викладача німецької мови	Навчальний заклад	Тема заняття	Форма заняття	Час заняття	Вартість
Берлін	Müller K.	Humboldt-Universität zu Berlin	Grammatik und Vokabeln	Лекція	16:00-17:00	Безкоштовно
Мюнхен	Schmidt O.	Akademie der Bildenden Künste München	Haushaltsenglisch	Лекція	16:00-19:00	
Гамбург	Wagner F.	Europäische Fernhochschule Hamburg	Lesen und hören	Лекція	17:30-19:30	
Франкфурт-на-Майні	Koch H.	Philosophisch-Theologische Hochschule Frankfurt am Main	Schreiben und Sprechen	Лекція	15:00-19:00	
Штутгарт	Fischer L.	Hochschule für Kommunikation und Gestaltung	Kultur und Geschichte Deutschlands	Лекція	14:00-18:00	

В таблиці 3.6 представлено сформований бюджет мовного туру за статтями калькуляції.

Таблиця 3.6

Калькуляція мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

№	Статті витрат	Вартість на одну людину
1.	Транспортне забезпечення	8478 грн
2.	Розміщення	900 грн
3.	Харчування	1400 грн
4.	Навчання у місцевих викладачів	безкоштовно
5.	Культурні заходи	1700 грн

Загальна вартість прямих витрат на одну особу: (всі витрати для туриста в процесі подорожі)	12478 грн
Загальна вартість прямих витрат на групу (15 осіб):	187170 грн
Вартість туру для супроводжуючого:	12478 грн
Заробітна плата супроводжуючого:	6700 грн
ЄСВ для супроводжуючого найманого працівника (згідно з чинним законодавством):	1474 грн
ЄСВ для підприємця згідно з чинним законодавством	1474 грн
Страховка (UNIQA)	2550 грн
Загальна вартість туру:	211846 грн
Непередбачені витрати (2%):	4234 грн
Собівартість:	216082 грн
Прибуток (7% від собівартості):	15125 грн
Дохід (собівартість + прибуток):	231207 грн
Податки (фіксований для ФОП 2 згідно з чинним законодавством):	1340 грн
Загальна вартість (Дохід+податки):	232545 грн
Вартість турпутівки на 1 людину:	15503 грн

Основними статтями витрат у даному турі є: витрати на проживання, витрати на транспорт та екскурсійне обслуговування, крім того, до калькуляції туру включено страховку від нещасного випадку та інші витрати.

Супроводжуючий в мовному турі «Освітній вояж до Німеччини» є гідом, який володіє німецькою мовою, що використовується під час туру, та має необхідний досвід та знання для забезпечення якісного та ефективного супроводу. Супроводжуючий мовного туру працює з підприємцем на основі цивільно-правового договору, де визначені умови співпраці, обов'язки та відповідальність сторін, терміни, оплата послуг та ЄСВ.

Таким чином, собівартість розробленого турпродукту склала 216 082 грн. з групи 15 людей, прибуток – 15 125 грн. (7% від собівартості). Відпускна вартість однієї путівки становить 15 503 грн.

3.2. Економічна ефективність мовного туру

Для визначення економічної ефективності необхідно розрахувати прибутковість туру. Розрахуємо маржинальний дохід (МД) на групу туристів (15 осіб) та прибуток за формулами:

МД = загальна ціна на одного туриста – змінні витрати у розрахунку на одного туриста = $15503 - 13746,2 = 1756,8$ грн.

Прибуток = МД – постійні витрати = $1756,8 - 10988 = -9231,2$ грн.

Таблиця 3.7

Розрахунок прибутковості мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

Кількість туристів	Виручка	Постійні витрати	Змінні витрати	Загальні витрати	Маржинальний дохід	Прибуток
0	-	10988	-	10988	-	-10988
1	15503	10988	13746,2	24734,2	1756,8	-9231,2
2	31006	10988	27492,4	38480,4	3513,6	-7474,4
3	46509	10988	41238,6	52226,6	5270,4	-5717,6
4	62012	10988	54984,8	65972,8	7027,2	-3960,8
5	77515	10988	68731	79719	8784	-2204
6	93018	10988	82477,2	93465,2	10540,8	-447,2
7	108521	10988	96223,4	107211,4	12297,6	+1309,6
8	124024	10988	109969,6	120957,6	14054,4	+3066,4
9	139527	10988	123715,8	134703,8	15811,2	+4823,2
10	155030	10988	137462	148450	17568	+6580
11	170533	10988	151208,2	162196,2	19324,8	+8336,8
12	186036	10988	164954,4	175942,4	21081,6	+10093,6
13	201539	10988	178700,6	189688,6	22838,4	+11850,4
14	217042	10988	192446,8	203434,8	24595,2	+13607,2
15	232545	10988	206193	217181	26352	+15364

Згідно з таблицею 3.7 видно, що після 7 туристів ми входимо в зону прибутковості. Проведемо маржинальний аналіз, результати якого представимо в таблиці 3.8.

Таблиця 3.8

Маржинальний аналіз мовного туру «Освітній вояж до Німеччини»

Показники	Мовний тур «Освітній вояж до Німеччини»
Виручка (ціна)	232545
Змінні витрати	206193
Маржинальний дохід	26352
Коефіцієнт маржинального прибутку	0,11
Маржинальна рентабельність	11%

Для аналізу нам необхідно розрахувати коефіцієнт маржинального прибутку (у розрахунку на 1 туриста) за формулою:

$$\text{Коефіцієнт маржинального прибутку} = 1756,8 / 15503 = 0,11$$

Таким чином, рентабельність мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» на групу з 15 осіб складає 11%.

ВИСНОВКИ

Здійснивши комплексний аналіз пропозицій мовних турів на туристичному ринку України та дослідивши специфіку розробки та організації мовних турів, автор дійшов наступних теоретичних та практичних висновків:

1. У сучасній науковій літературі існують різні наукові підходи щодо визначення поняття мовний туризм. Узагальнивши їх можемо сказати, що мовний туризм - це поєднання відпочинку та вивчення іноземної мови, спілкування з науковцями, студентами та носіями мови, ознайомлення з традиціями, історією та культурою відвідуваної країни. Відповідно, мовний туризм має свою структуру та напрямки, мету та види подорожі, мовні програми, особливості організації та мотиви подорожі тощо. Історія розвитку мовних турів неподільно пов'язані із розвитком освітнього туризму, що мають витоки за часів Стародавнього Риму, і удосконалюючись в епохах Середньовіччя та Відродження, отримали розвиток на сучасному етапі і продовжують впевнено розвиватися.

2. На туристичному ринку не існує єдиного підходу до організації мовних турів. Для досягнення максимального результату варто обрати формат навчання, що відповідає потребам туриста, ретельно спланувати всі аспекти туру. Основними особливостями організації мовного туризму є: вибір місця навчання, формату навчання, розміщення, екскурсійної програми та дозвілля, мовної практики, організації візових документів, вибір мовного туристичного оператора.

Основними чинниками, що впливають на розвиток мовних турів в Україні є: соціальні, внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники. Варто зазначити, що мовні тури є привабливим видом туризму для тих, хто бажає не лише відпочити, а й покращити свої знання мови, ознайомитися з культурою та традиціями країни.

3. Аналізуючи пропозиції мовних турів на туристичному ринку України, із врахуванням цільової аудиторії та мети подорожі можна виділити наступні їх напрямки: мовні курси для іноземних студентів та учнів, мовні тури для туристів з іншомовних країн, мовні тури для українців. Географія поширення мовного туризму досить значна. Провідними країнами є: США, Канада, Великобританія, Ірландія, Польща, Мальта, Німеччина, Австрія, Австралія. Україна теж має великий потенціал для розвитку мовних турів як для українців, так і для іноземних туристів.

4. Проаналізувавши особливості мовного туризму, нами був розроблений авторський 7-денний мовний тур «Освітній вояж до Німеччини». Тур передбачає групову подорож для студентів та звичайних туристів, які бажають удосконалити та підвищити свої знання з німецької мови, відвідати заняття провідних викладачів університетів Німеччини. Крім того, тур має і культурно-пізнавальне спрямування - учасники мають можливість побачити цікаві місця та туристичні об'єкти Німеччині (Берлін, Мюнхен, Гамбург, Франкфурт-на-Майні, Штутгарт, Гайдельберг).

5. Проведені розрахунки показали, що собівартість розробленого 7-денного мовного туру «Освітній вояж до Німеччини» для групи з 15 чоловік склала 216 082 грн., прибуток – 15 125 грн. (7% від собівартості). Відпускна вартість однієї путівки становить 15 503 грн. Рентабельність туру складає 11%.

Вказані показники свідчать про те, що розроблений туристичний продукт є прибутковим та економічно рентабельним для впровадження туристичним підприємством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамов В. В. Історія туризму: навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2010. 294 с.
2. Бобрицька О.М., Кравченко С.О., Масловська О.І. Мовний туризм: сучасний стан і перспективи розвитку в Україні. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Тернопіль: ТНПУ, 2019. С. 154-162.
3. Вовчок М. В. Освітній туризм у світі й в Україні: сутність, специфіка, тенденції розвитку. *Вісник інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету*. Одеса : Пальміра, 2021. С. 85 -87.
4. Голуб І.В., Старчевська О.Є. Мовний туризм як фактор міжкультурної комунікації. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. Ужгород : УжНУ, 2019. С. 67-70.
5. Карпенко Н. В. Мовний туризм як нова форма відпочинку. *Молодий вчений*. Одеса : Пальміра, 2016. С. 487-490.
6. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навч. посіб. Чернівці : Книги ХХІ, 2008. 267 с.
7. Клок О. П. Формування складових стратегії розвитку освітнього туризму в Україні. *Ефективна економіка: навч. посіб. Харків : Н.-д. центр індустр. проблем розвитку*, 2017. 207 с.
8. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 344 с.
9. Кузьменко Н. В. Мовний туризм як інноваційна форма вивчення іноземної мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна», Острог: Острозька академія, 2019. С. 96-98.

10. Лихоманова О.В. Стан і перспективи регіонального розвитку туризму в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. Київ: ВПЦ «Київський університет». 2009. №6, С. 149-155.
11. Луцишин Н. П., Луцишин П. В. Економіка й організація міжнародного туризму: навч. посіб. Луцьк : РВВ Вежа Волин. держ. Ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. 230 с.
12. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти): навч. посіб. Київ : Альянс, 2008. 436 с.
13. Мальська М.П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 266 с.
14. Міщанін М. М. Мовний туризм як чинник міжкультурної комунікації. *Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*. Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2017. Серія: Педагогіка та психологія. №14 (225), С. 40-46.
15. Мовний курс для українців закордоном: підтримай свою рідну мову». URL: <https://study.ua/kursy-anglijskogo-yazyka-v-ssha/>
16. Ніколаєнко І. М. Особливості організації мовного туризму в Україні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. Серія: Туризм і готельно-ресторанна справа. С. 128-132.
17. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 948 с.
18. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покоłodна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. Харків : ХНАМГ, 2008. 541 с.
19. Передній О.С. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 560 с.

20. Пудровська М. М. Роль мов у розвитку ностальгічного туризму. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. №3, С. 39-43. URL: <https://doi.org/10.36477/tourismhospcee-3-6>.
21. Смирнов І. Г. Туристично-фінансові потоки та моделі управління в міжнародному туристичному бізнесі. *Географія і сучасність: зб. наук. пр. Київ. нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова*. Київ : Київ. нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2008. С.13-20.
22. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб. Київ : «Рокор», 2001. 200 с.
23. Сокол Т. Г. Основи туризмознавства: навч. посіб. Київ : ЗАТ Слов'янський дім, 2006. 76 с.
24. Ткачук Л. М. Мовний туризм у світі й в Україні. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/296365383.pdf>
25. Тонкошкур М. В. Туристське країнознавство: навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2011. 475 с.
26. Туризм на порозі ХХІ ст.: освіта, культура, екологія: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ : Вища школа, 2008. С. 168.
27. Українська мова та культура: інтенсивний курс для іноземних студентів». URL: <http://learn-ukrainian.org.ua/ua/2-week-intensive-course-of-ukrainian-language-and-culture/> (дата звернення: 16.02.2023).
28. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму: навч. посіб. Київ : Альтер-прес, 2005. 320 с.
29. Федорченко В.К. Історія туризму в Україні: навч. посіб. Київ : Вища школа, 2008. 195 с.
30. Філатов В. М., Ромашова Я. В. Специфічні ознаки освітньої міграції та її місце в структурі міграційних потоків. *Ефективна економіка*. Київ: Вища школа, 2014. №2. С. 44-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_2_63

31. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2007. 312 с.
32. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 334 с.
33. Якубова О. В. Мовний туризм в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». Острог : Острозька академія, 2016. С. 201-204.
34. DEC education. URL: <https://dec-edu.com/>.
35. ICEA. URL: <https://www.icea.ua/>
36. Info Study. URL: <http://www.pleyady-tour.com.ua/category/navchannya-anhliyskiy-movi>.
37. Kyiv City Tours. URL: https://kyivtrip.com.ua/en/Glavnaya/?gclid=CjwKCAjw0N6hBhAUEiwAXabTZnoKazDEHWyCFKbzmbX8eTwysdYAxQ4I9JjCE74vk_5yRImk-78xoCTesQAvD_BwE
38. Language Life. URL: <https://languageliveschool.com/en/>
39. Lingva House. URL: <https://www.lingvahouse.com>
40. Lviv City Tours. URL: <https://lviv-tourist.info/en/ekskursii/ekskursiyi-po-lvovu/page/2/>
41. Lviv Language School. URL: <https://www.ls-lviv.com/>
42. Lviv Polytechnic National University. URL: <https://lpnu.ua/en>
43. Maga A., Nicolau P. Conceptualizing Educational Tourism and the Educational Tourism Potential (evidence from ASEAN countries). *Proceedings of the International Scientific Conference «Competitive, Sustainable and Secure Development of the Regional Economy: Response to Global Challenges*. (CSSDRE 2018), Atlantis Press, 343–348.
44. StudyUA. URL: <https://study.ua/uk/>
45. Ukrainian American Cultural Center. URL: <https://uaccnj.org/>

46. Ukrainian American Youth Association. URL: <https://cym.org/en/us/about-cym-usa/>
47. Ukrainian Culture Center. URL: <https://www.speakua.com/>
48. Ukrainian Language Center. URL: <https://www.speakua.com/>
49. Ukrainian Language School. URL: <https://studyukrainian.org.ua/>

ДОДАТКИ**Додаток А**

Рис. А.1. Транспортний перевізник ANDREOLLI (Джерело: офіційний сайт перевізника <https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu>)